

WYJAZD STUDYJNY DO BAWARII

Sprawozdanie z wyjazdu studyjnego BAWARIA	
Termin wyjazdu	27-30 września 2012 roku
Cel wyjazdu	Wymiana informacji i doświadczeń pomiędzy Nadnotecką Grupą Rybacką oraz LGR „1000 Teiche”
Partnerzy wyjazdu	Niemiecka LGR „1000 Teiche”
Uczestnicy wyjazdu	Członkowie NGR czynnie związani z rybactwem i turystyką (gastronomia, agroturystyka), przedstawiciele samorządów lokalnych; reprezentanci organizacji pozarządowych (ON PZW); pracownicy biura NGR.
Liczba uczestników	40 osób
Opis wyjazdu	
I dzień (data) 27.09.2012	
<p>Tego dnia wczesnie rano 40 - osobowa grupa przedstawicieli NGR wyjechała spod siedziby Stowarzyszenia w Pile. Po ok. 10 godzinach drogi ekipa zatrzymała się w Pradze, będącej przystankiem podczas tak długiej i wyczerpującej podróży. Będąc w tak pięknym miejscu nie można było nie zobaczyć podziwianych na całym świecie zabytków, stanowiących dziedzictwo kultury i historii Czech, niejednokrotnie wpisanych na listę dziedzictwa UNESCO. Uczestnicy wyjazdu mieli okazję zobaczyć słynne Hradczany – zabytkowe centrum Pragi, w tym Vaclavske Namesti z pomnikiem św. Wacława, najpiękniejszy dom secesyjny Pragi Obecny Dum, Rynek Starego Miasta z zegarem figuralnym Orloj i kościół św. Mikołaja. Po zakończeniu zwiedzania uczestnicy wyjazdu wreszcie udali się na upragniony posiłek, który zorganizowano podczas rejsu po Wełtawie. Uczestnicy mogli skosztować typowych tradycyjnych potraw czeskich, wśród których największym uznaniem cieszyły się knedliki, smażone sery, zupa cebulowa, czeskie piwo. Po obiedzie ekipa udała się na spacer po moście Karola. W programie nie uwzględniono wstępów do płatnych obiektów w Pradze. Dzięki zerowym nakładom, udało się w tym dniu zobaczyć sporą część europejskiego dorobku kulturowego, co z pewnością stanowi wartość dodaną zrealizowanego projektu. W godzinach wieczornych grupa przyjechała do miejscowości Beroun w Czechach, gdzie zakwaterowała się w hotelu oraz zjadła kolację.</p>	
II dzień 28.09.2012	
<p>Tego dnia po śniadaniu grupa udała się w podróż do niemieckiego Tischenreuth, aby spotkać się przedstawicielami tamtejszej LGR pod nazwą „1000 Teiche” (1000 stawów). Podczas podróży uczestnicy wyjazdu zatrzymali się w Mariańskich Łażniach w Czechach, gdzie mieli okazję zwiedzić światowy kurort uzdrowiskowy.</p> <p>W kolejnej części dnia grupa udała się do miejscowości Mitterteich, w powiecie Tirschenreuth, gdzie korzystając z gościnności właściciela gościńca, będącego częścią gospodarstwa rybackiego, zjadła obiad. Głównym punktem menu, poza przepyszną zupą grzybową, był oczywiście równie wyśmienity karp, przygotowany wg tradycyjnej receptury, będącej własnością bawarskiego gospodarstwa. Po obiedzie przedstawiciel gospodarstwa oprowadził zwiedzających po stawach rybnych.</p> <p>Najważniejszym punktem programu było spotkanie z bawarską grupą rybacką „1000 Teiche”</p>	

(1000 stawów), podczas którego uczestnicy wyjazdu uzyskali szereg informacji, głównie na temat obszaru działania, historii powstania, założeń i celów LSROR. Istotnym z punktu widzenia realizacji celów wyjazdu było także zwiedzanie Muzeum Rybactwa w Tschenschreuth, w którym m. in. znajduje się wielkie akwarium.

W godzinach przedwieczornych grupa zakwaterowała się w dwóch gościach na terenie Bawarii. Kontynuując popołudniowe spotkanie z zaprzyjaźnioną grupą rybacką, wieczorem wszyscy uczestnicy wyjazdu zjedli uroczystą kolację, podczas której towarzyszyli im również przedstawiciele LGR „1000 Teiche”. Głównym punktem menu były oczywiście dania rybne.

Element wyjazdu <i>(miejsowość, nazwa)</i>	Gospodarstwo rybackie w Mitterteich (powiat Tirschenreuth)
Krótki opis elementu wyjazdu	<p>Gospodarstwo rybackie specjalizuje się przede wszystkim w produkcji narybku. Poza tradycyjną działalnością związaną z hodowlą ryb prowadzi gościniec, na potrzeby którego zaadaptowany został jeden z nieużywanych kiedyś budynków gospodarczych przy gospodarstwie. Oferta gastronomiczna gościńca oparta jest na surowcu pochodzącym z własnej hodowli. Restauracja, poza tradycyjnymi bawarskimi potrawami, w swoim menu oferuje szereg rozmaitych dań rybnych, przyrządzanych według oryginalnych przepisów stosowanych w tej rodzinie rybackiej od pokoleń. Przedsiębiorczy właściciele gospodarstwa przyjmują tam również grupy turystów (dzieci, młodzieży, dorosłych), oprowadzając ich po gospodarstwie i stawach, przez które przebiegają ścieżki spacerowe i rowerowe. Gospodarstwo, dzięki różnicowaniu swojej działalności, od kilku lat wykazuje znaczny wzrost dochodów, co nie byłoby możliwe, koncentrując się tylko na działalności hodowlanej. Gospodarstwo to jest zlokalizowane w części na terenie rezerwatu w związku z czym obowiązują go bardzo surowe przepisy ochrony przyrody. Na jego terenie znajduje się bardzo mało cieków wodnych, dlatego powierzchnia stawów jest ograniczona, a woda wykorzystywana bardzo oszczędnie.</p>
W jaki sposób element wyjazdu przyczynił się do realizacji celu wyjazdu?	<p>Uczestnicy wyjazdu podczas pobytu w gospodarstwie rybackim w Mitterteich mieli okazję zapoznać się z ofertą turystyczną zbudowaną na bazie walorów przyrodniczych obszaru oraz na własnym surowcu. Stanowiło to dla uczestników wyjazdu doskonały przykład możliwości dywersyfikowania działalności rybackiej. Jest to istotne, zwłaszcza z punktu widzenia przedstawicieli sektora rybackiego, będących potencjalnymi beneficjentami NGR, ze względu na to, iż różnicowanie (reorientacja) działalności rybackiej i jej przystosowanie do celów turystycznych jest zgodne z kierunkami wskazanymi w LSROR NGR. Wiedzę i doświadczenie zdobyte podczas pobytu w gospodarstwie można zatem przenieść na grunt lokalny.</p>

Dokumentacja fotograficzna

Element wjazdu
(miejsowość, nazwa)

Spotkanie z przedstawicielami Lokalnej Grupy Rybackiej „1000 Teiche” (1000 stawów) w Tischenreuth

Krótki opis elementu wjazdu

Na spotkanie przedstawicielami NGR przybyli reprezentanci Lokalnej Grupy Rybackiej „1000 Teiche”. Ze względu na liczny skład osobowy naszej grupy, na spotkanie przybyli, poza szefem bawarskiej LGR Panem Hansem Kloppem, przedstawiciele lokalnego samorządu oraz pracownica

	<p>biura goszczącej nas grupy. Spotkanie miało miejsce w karczmie należącej do szefa niemieckiej grupy. Spotkanie miało miejsce w karczmie należącej do szefa niemieckiej grupy. Podczas spotkania szef bawarskiej grupy zapoznał uczestników wyjazdu z obszarem działania, historią powstania, założeniami i celami określonymi w LSROR tej grupy oraz charakterystyką obszarów zależnych od rybactwa, ze szczególnym uwzględnieniem branży rybackiej. Przedstawił również pokrótce stopień wykorzystania budżetu, jakim dysponuje ta grupa oraz podał przykłady osiągniętych do tej pory efektów działalności grupy, w tym zrealizowanych projektów. Przekazywane uczestnikom wyjazdu informacje na bieżąco tłumaczył stale obecny podczas spotkania tłumacz językowy. Głównym punktem tego wydarzenia było podpisanie przez przedstawicieli obu grup Porozumienia o współpracy oraz przekazanie listu intencyjnego skierowanego przez Zarząd NGR do przedstawicieli grupy z Bawarii.</p> <p>W kolejnej części spotkania, obecny na nim przedstawiciel Zarządu NGR Pan Zdzisław Cebula, krótko scharakteryzował obszar objęty LSROR NGR, historię powstawania grupy oraz budżet. Zaprezentował też dotychczasową działalność naszego Stowarzyszenia. Na zakończenie reprezentanci NGR wręczyli przedstawicielom bawarskiej grupy drobne upominki, zawierające, poza gadżetami promującymi naszą grupę, ulotki informujące o obszarze i działalności NGR zredagowane w języku angielskim.</p>
<p>W jaki sposób element wyjazdu przyczynił się do realizacji celu wyjazdu?</p>	<p>Podczas spotkania z przedstawicielami grupy, działającej na terenie jednego z bawarskich powiatów, ze stolicą w Tirschenreuth, uczestnicy wyjazdu zapoznali się z obszarem działania, historią powstania, założeniami i celami określonymi w LSROR tej grupy oraz charakterystyką obszarów zależnych od rybactwa, ze szczególnym uwzględnieniem branży rybackiej. Wyjątkowość tutejszych gospodarstw rybackich polega na bardzo dużej liczbie stawów, posiadających niewielką powierzchnię. Mimo tego, że region leży na terenie wododziału, i w związku z tym niewiele tu wód płynących, w powiecie zbudowano ponad 4500 stawów, w większości bardzo małych. Hoduje się tu przede wszystkim materiał zarybieniowy, ale także ryby konsumpcyjne, głównie karpia, ale także pstrąga oraz troć jeziorową. Warto też podkreślić, że podobnie jak w Polsce, tak też i w Niemczech tereny stawów tworzą strefy obszarów chronionych.</p> <p>Uczestnicy wyjazdu zapoznali się z przykładami osiągniętych do tej pory efektów działalności grupy, w tym zrealizowanych projektów. Najbardziej znaczącymi osiągnięciami, którymi może pochwalić się ta grupa są, współfinansowane wraz z władzami lokalnymi, Muzeum Rybactwa w Tirschenreuth oraz wielka księga kucharska – karp na 1000 sposobów. Efekty zrealizowanych działań, w tym wspomniane Muzeum, uczestnicy wyjazdu mieli również okazję zobaczyć podczas pobytu w Bawarii. Jak podkreślił Pan Klopp, grupa przyczyniła się do wzrostu zainteresowania karpem i jego konsumpcji m.in. poprzez promocję spożycia tej ryby oraz wykorzystanie jej wizerunku w celu wzmocnienia tożsamości lokalnej mieszkańców Bawarii.</p> <p>Uczestnicy wyjazdu uzyskali również informacje na temat sposobu funkcjonowania tamtejszych grup rybackich. Jest on bardzo odmienny od</p>

	<p>specyfiki pracy LGR w Polsce. Informacje są tam udzielane beneficjentom poprzez komórki gminne, a nie samodzielne biura LGR.</p> <p>Spotkanie z LGR „1000 Teiche” było źródłem cennej wiedzy dla uczestników wyjazdu. Dało im ogólny obraz odmiennego podejścia do wdrażania osi 4 PO RYBY w poszczególnych krajach Unii Europejskiej.</p>
<p>Dokumentacja fotograficzna</p>	
<p>Element wyjazdu <i>(miejscowość, nazwa)</i></p>	<p>Muzeum Rybactwa w Tschentreuth</p>
<p>Krótki opis elementu wyjazdu</p>	<p>Muzeum powstało już 80 lat temu. Jednak jego dalszy rozwój nie byłby możliwy bez wsparcia finansowego LGR „1000 Teiche” oraz lokalnego samorządu. Ekspozycja muzeum została zgromadzona na 3 piętrach budynku, gdzie zaprezentowane zostały elementy związane z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dawnym rybołówstwem zawodowym na rzekach, w tym z rodzajem używanych do tego celu sprzętów, 2) gospodarką stawową – średniowieczną, praktykowaną aż do schyłku XIX wieku oraz współczesną związaną z nowymi metodami hodowli karpia w różnych kategoriach stawów, czy nowymi metodami żywienia ryb, 3) rozwojem kolei żelaznej i transportu, kiedy to zaczęto żywe ryby sprzedawać na targach w Berlinie czy Frankfurtach, 4) wędkarstwem, 5) szkodnikami występującymi w przyrodzie (kormorany, czaple, wydry itp.) oraz szkodami, jakie w gospodarce stawowej powoduje człowiek, 6) walorami zdrowotnymi ryb słodkowodnych. <p>Ponadto w muzeum znajduje się największe w okolicy akwarium, składające się z 6 zbiorników z rybami. Stworzone zostały w nich warunki życia identyczne z naturalnym środowiskiem prezentowanych ryb – skład chemiczny wody, mętność, natlenienie czy temperatura. Akwaria prezentują ryby w układzie zależnym od wód, w których żyją – potoki górskie, strumienie, rzeki, stawy czy jeziora.</p>
<p>W jaki sposób element wyjazdu przyczynił się do realizacji celu wyjazdu?</p>	<p>Uczestnicy wyjazdu mieli możliwość zapoznania się z rozwiązaniami, zwiększającymi atrakcyjność turystyczną miejscowości opartych na elementach nawiązujących do tradycji rybackich.</p> <p>Muzeum Rybactwa w Bawarii stanowi znakomity przykład kultywowania tradycji rybactwa na obszarach zależnych od rybactwa. Jest to też sposób wykorzystania możliwości, regionalnej tradycji i dóbr jakie udostępnia branża i działalność rybacka w celu świadczenia dodatkowych usług</p>

	<p>turystycznych. Prowadzenie tego typu działalności bezpośrednio przyczynia się do zwiększenia liczby turystów odwiedzających obszar tamtejszej Bawarii. Uczestnicy wyjazdu zobaczyli, w jaki sposób można efektywnie wykorzystać środki unijne, tym bardziej, że tego typu rozwiązania możliwe są do przeniesienia również na obszar NGR.</p>
<p>Dokumentacja fotograficzna</p>	
<p>Element wyjazdu <i>(miejsowość, nazwa)</i></p>	<p>Uroczysta kolacja z potrawami rybnymi w menu.</p>
<p>Krótki opis elementu wyjazdu</p>	<p>Ukoronowaniem kulinarnych doznań, jakim raczyli naszych reprezentantów niemieccy restauratorzy i rybacy, była uczta rybna przygotowana przez pana Hansa Kluppa. Kolacja odbyła się w karczmie, której właścicielem jest szef bawarskiej grupy. Głównym punktem menu były oczywiście potrawy rybne. Uczestnicy wyjazdu mieli niezapomnianą okazję skosztować karpia regionalnego w 5 odsłonach. Były to m. in. sałatka z karpia w zalewie octowej, karp w sosie chili – czosnkowym, karp po włosku. Przepisy na te potrawy oraz inne dania z karpia opisane zostały w przekazanej NGR wielkiej księdze kucharskiej - karp na 1000 sposobów. Warto wspomnieć, że książka ta, zawierająca ponadto szeroki opis historii i tradycji rybackich regionu, wydana współfinansowana została ze środków pozyskanych za pośrednictwem bawarskiej grupy. Jej autorem jest szef grupy Pan Hans Klupp.</p>
<p>W jaki sposób element wyjazdu przyczynił się do realizacji celu wyjazdu?</p>	<p>Wielka księga kulinarna stanowi doskonały przykład wykorzystania środków unijnych w celach kultywowania tradycji rybackich, w tym kulinarnych, promocji i podniesienia spożycia ryb. Ponadto szeroki opis historii i tradycji rybackich, zawarty w książce, stanowi również dobry sposób promocji samego regionu. Dzięki temu wydarzeniu kulinarnemu uczestnicy wyjazdu, zwłaszcza ci działający w branży gastronomicznej, będą mieli okazję zdobyte w tym zakresie doświadczenia (przepisy) przenieść na grunt swojej działalności.</p>

Dokumentacja fotograficzna

III dzień 29.09.2012

Głównym punktem programu tego dnia była wizyta przedstawicieli NGR w jednym z największych gospodarstw rybackich w Bawarii. Uczestnicy wyjazdu wcześniej rano udali na stawy rybne - do gospodarstwa prowadzonego przez Pana Alfreda Stier. Po kilkugodzinnej wizycie na stawach, udano się do miejscowości Kemnath, gdzie grupa zjadała obiad w jednej z bawarskich restauracji, usytuowanej na tzw. Bawarskim Szlaku Karpia. Głównym daniem był oczywiście karp, przyrządzony według tradycyjnej bawarskiej receptury. Nie sposób nie zauważyć, że wiele elementów znajdujących się w restauracji (elementy wykończeniowe, małe bibeloty) nawiązywały do wizerunku tej ryby, co jest charakterystyczne dla obiektów, które przystąpiły do projektu promocji tej ryby. Restauracja ta nie została wybrana przypadkowo, jako miejsce konsumpcji posiłku – rozpoczyna ona bowiem „fantastyczną ścieżkę karpia”. W związku z tym wiele elementów znajdujących się na zewnątrz obiektu (elementy ławek, stołów, elewacji budynku) zawierało postać karpia. Podążając szlakiem tej ryby, uczestnicy zobaczyli fontannę w kształcie karpia na środku stawu, karpiove drogowskazy, plac zabaw dla dzieci, gdzie jedną ze zjeżdżalni jest karp, „karpfetter”, czyli pogodowego karpia, wielkie karpie z tworzywa, karpie rzeźbione w kamieniu, betonowe, blaszane oraz dziecięce malowanki z motywami karpia.

Kolejnym punktem programu tego dnia był przejazd do Karlovyh Varów w Czechach, gdzie uczestnicy wyjazdu zwiedzili źródła wód mineralnych, stanowiące główną atrakcję tego miasta. Szczególną uwagę tego dnia poświęcono również na wjazd kolejką linową – terenową na wzgórze Diana, skąd grupa miała okazję podziwiać wspaniałą panoramę miasta. Ten element wyjazdu miał pokazać jego uczestnikom, w jaki sposób można stworzyć atrakcję turystyczną, wykorzystując do tego celu zasoby naturalne i walory przyrodnicze miejscowości.

W godzinach wieczornych przedstawiciele NGR udali się do miejscowości Diecyn, gdzie zakwaterowali się w hotelu. Na zakończenie dnia zaplanowano posiłek, podczas którego czas umiliła im typowa czeska muzyka, która wręcz zapraszała do zabawy.

<p>Element wyjazdu <i>(miejscowość, nazwa)</i></p>	<p>Gospodarstwo rybackie Pana Alfreda Stier w Haunritz</p>
<p>Krótki opis elementu</p>	<p>Pan Alfred Stier jest jednym z największych producentów ryb w Bawarii, specjalizującym się w produkcji karpia, ale prowadzi też produkcję</p>

<p>wyjazdu</p>	<p>sandacza i szczupaka. Szczególnym zainteresowaniem uczestników wyjazdu cieszyły się nowinki techniczne, związane z produkcją i przetwórstwem ryb, których Pan Stier jest wynalazcą. Na potrzeby własnego gospodarstwa skonstruował specjalistyczny wóz do przewozu ryb, wybudował budynek do magazynowania i sortowania ryb, który zlokalizowany został na stawie w celu wykorzystania wody na potrzeby gospodarstwa. Wykonał także maszynki do pozbawiania ryb ości, stosowane do całych płatów ryb oraz filetów. Skonstruował też śrutownik do produkcji paszy. Pan Stier zaprezentował także wędzarnię do ryb, wykonaną również wg swojego autorstwa.</p> <p>Ponadto właściciel stawów rybnych zaprezentował pokaz perfekcyjnego patroszenia, filetowania i skórowania karpia, wykorzystując do tego celu narzędzia swojego autorstwa.</p> <p>Ponieważ w obecnej sytuacji rynkowej działalność rybacka wciąż nie przynosi zadowalających efektów, właściciel planuje jej rozszerzenie o wynajem pokoi w części agroturystycznej gospodarstwa. W tym celu na terenie gospodarstwa wybudowany został budynek, który w najbliższym czasie ma być przeznaczony na cele agroturystyczne. Sprawą, która wzbudziła szczególne zainteresowanie uczestników wycieczki było wykończenie i urządzenie obiektu w typowym stylu bawarskim.</p>
<p>W jaki sposób element wyjazdu przyczynił się do realizacji celu wyjazdu?</p>	<p>Nowinki techniczne zaprezentowane przez właściciela niemieckiego gospodarstwa wzbudziły ogromne zainteresowanie i podziw uczestników wyjazdu. Wiedza i informacje uzyskane w tej kwestii na pewno stanowiły dodatkową inspirację dla przedstawicieli NGR zajmujących się hodowlą ryb, aby podobne rozwiązania zastosować również na swoich obiektach stawowych. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się pokaz perfekcyjnego filetowania, patroszenia i skórowania ryby – każdy uczestnik spotkania już po zakończeniu prezentacji zadeklarował, że umiejętność tą na pewno wykorzysta samodzielnie w domu, przygotowując dania rybne. Dzięki dodatkowej wiedzy na temat obróbki ryby, sporządzanie dań rybnych stanie się przyjemnością. Ponadto taki sposób przygotowania ryby pozwala na jego wykorzystanie przy większej skali przetwórstwa tego surowca, np. w gospodarstwach rybackich prowadzących sprzedaż bezpośrednią, w gastronomii. Gospodarstwo to jest nie tylko znakomitym przykładem na zastosowanie innowacyjnych rozwiązań w produkcji i przetwórstwie ryb, ale również przykładem możliwości różnicowania tej działalności w innych kierunkach (agroturystyka).</p>
<p>Dokumentacja fotograficzna</p>	

	
<p>Element wyjazdu <i>(miejsowość, nazwa)</i></p>	<p>Bawarski Szlak Karpia, ścieżka „fantastycznego karpia” w Kemnath</p>
<p>Krótki opis elementu wyjazdu</p>	<p>Na bawarski szlak karpia składają się następujące elementy: wątek historyczny oparty na historii opactwa cysterskiego w Waldsassen, będącego prekursorem gospodarki rybackiej na tym obszarze oraz wątek współczesny – tzw. „fantastyczna ścieżka karpia” w Kemnath.</p> <p>Szlak „fantastycznego karpia” to projekt polegający na oznakowaniu miejsc związanych z zarządzaniem, hodowlą i konsumpcją tej ryby. Ścieżka powstała z inicjatywy mieszkańców i lokalnych artystów. Są to pomniki karpia, przy czym każdy z nich pomalowany jest w inne kolory i wzory lub wykonany z innych materiałów. Postacie karpia można spotkać w całym mieście – pomnik tej ryby zobaczyć można w większości miejsc, stanowiących honorowe punkty miasta, w tym na rynku, pod ratuszem, pod budynkiem starostwa, przy restauracjach, czy na środku miejskiego stawu.</p> <p>Przy szlaku (ścieżce) karpia znajdują się także dodatkowe atrakcje turystyczne, takie jak: plac zabaw, gdzie jedna ze zjeżdżalni to karp, „karpiove fontanny” w parku, karpiove pocztówki, karpiove drogowskazy, „karpfwetter” – pogodowy karp, wielkie karpie z tworzywa, karpie rzeźbione w kamieniu, betonowe, blaszane oraz dziecięce malowanki z motywami karpia. Wizerunek karpia obecny jest prawie wszędzie. W wielu sklepach można kupić przedmioty nawiązujące do tej ryby, a większość elementów wystroju wszelkich obiektów w tej miejscowości nawiązują do rybactwa (firanki, drobne elementy wykończeniowe). Wszystko to stanowi spójną, unikatową ofertę, która zachęca tysiące turystów do odwiedzenia tej niewielkiej miejscowości.</p>
<p>W jaki sposób element wyjazdu przyczynił się do realizacji</p>	<p>Bawarski Szlak Karpia może stanowić doskonałą inspirację dla uczestników wyjazdu - szczególnie zainteresowane mogą być tym pomysłem samorządy lokalne (gminy), czy organizacje pozarządowe działające w sektorze rybackim, turystycznym. Projekt ten jest przykładem dobrej praktyki związanej z promocją regionu, spożycia ryb,</p>

<p>celu wyjazdu?</p>	<p>kultywowaniem tradycji rybackich. Dowodzi on, w jaki sposób można niewielkimi nakładami i chęciami lokalnej społeczności zrealizować wspólny projekt, którego efekty odczują nie tylko poszczególni mieszkańcy, ale przede wszystkim cały region i społeczność lokalna. Ścieżka karpia dowodzi, jak bardzo tradycja rybacka zakorzeniona może być w świadomości mieszkańców oraz stanowić element ich tożsamości lokalnej.</p> <p>Szlak ten pokazuje uczestnikom wycieczki, w jaki sposób można zaktywizować lokalną społeczność dla wspólnego dobra. Jest przykładem szeroko pojętej promocji spożycia ryb, co jest również jednym ze celów LSROR naszego Stowarzyszenia. Dowodzi również, w jaki sposób można efektywnie wyeksponować walory turystyczne obszaru oraz stymulować rozwój obszarów okołorybackich i turystycznych. Dzięki unikatowości projektu, uczestnicy wyjazdu będą mogli zainspirować się przy projektowaniu operacji innowacyjnych, które są szczególnie premiowane przy ocenie wniosków w NGR, a których w dalszym ciągu brakuje.</p>
<p>Dokumentacja fotograficzna</p>	
<p>Element wyjazdu <i>(miejsowość, nazwa)</i></p>	<p>Wjazd kolejką linowo – terenową na wzgórze Diana</p>
<p>Krótki opis elementu wyjazdu</p>	<p>Kolej linowo - terenowa Diana łącząca ul. Mariańską ze Wzgierzem Przyjaźni jest najmłodszą spośród aż trzech ukończonych karłowarskich kolei linowo - terenowych. Powstała w latach 1911–1912. W dobie</p>

	<p>powstania była najdłuższą koleją linową w Austro-Węgrzech. Długość trasy wynosi 453 m. Wagony pokonują 167 m różnicy poziomów (Hotel Pupp – 389 m n.p.m., Diana – 556 m n.p.m.). Czas jazdy wynosi około 6,5 minuty. Rozstaw szyn wynosi 1000 mm, linia jest jednotorowa z tzw. mijanką na stacji Jeleni Skok (wagon jadący na górę i wagon jadący na dół zatrzymują się na niej jednocześnie). Obecne wagony jeżdżą, z prędkością 2,04 m/s od czasu generalnego remontu kolei w latach 1984–1988. Mają pojemność 50 osób. Ich producentem były polskie zakłady Konstal.</p>
<p>W jaki sposób element wyjazdu przyczynił się do realizacji celu wyjazdu?</p>	<p>Wjazd kolejką linowo – terenową na wzgórze Diana w Karlowych Warach był przykładem usługi turystycznej, której świadczenie jest możliwe tylko i wyłącznie ze względu na otaczające bogactwo obszaru, na którym usługa ta jest oferowana. Działalność kolejki pozwala jednocześnie na uzyskanie pokaźnego dochodu przez Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Karlowe Wary, do którego należy oraz umożliwia także prezentowanie piękna terenu odwiedzającym Karlowe Wary turystom. Wjazd kolejką linowo – terenową, w którym uczestniczyli przedstawiciele NGR podczas wyjazdu studyjnego do Czech jest zmiennym przykładem wykorzystania bogactwa natury do świadczenia usług turystycznych.</p>
<p>Dokumentacja fotograficzna</p>	
<p>IV dzień 30.09.2012</p>	
<p>Tego dnia po śniadaniu grupa udała się do Czeskiej Szwajcarii, gdzie jedną z głównych atrakcji turystycznych jest kanion rzeki Kamenice. Grupa pieszo przeszła przez dostępną część kanionu, a następnie odbył się spływ wzdłuż rzeki Kamienica. Mieszkańcy tych terenów wykorzystując bogactwo obszaru świadczą tu usługi spływów łodziami zapraszając na przeprawę.</p> <p>W kolejnej części dnia grupa udała się w drogę powrotną do Polski. W programie wyjazdu zaplanowano spotkanie z LGR „Dolnośląska Dolina Karpia”, które miało odbyć się w Złotorzy w celu zapoczątkowania późniejszej współpracy z tą grupą. Niestety, ze względów niezależnych od NGR, przedstawiciele grupy w ostatniej chwili odwołali spotkanie. Uczestnicy wycieczki w godzinach nocnych wrócili do swoich domów.</p>	

Element wyjazdu <i>(miejscowość, nazwa)</i>	Rejs łodziami i piesze przejście kanionem rzeczki Kamienice.
Krótki opis elementu wyjazdu	<p>Edmundova soutěska to malowniczy przełom rzeki Kamenice na obszarze Parku Narodowego Czeska Szwajcaria. Jest to charakterystyczna naturalna formacja skalna w Szwajcarii Czeskiej o długości około 960 m i prawie pionowych ścianach o wysokości od 50 do 150 m. Przełom stanowi głęboka dolina rzeczna wyżłobiona erozyjną działalnością rzeki. W kanionie znajduje się kilka tras turystycznych, przygotowanych z myślą o turystach i dostosowanych do ich sił i możliwości. Stopień trudności tras jest zróżnicowany i uzależniony od długości i ukształtowania terenu. Na trasie znajdują się liczne kładki, przejścia tunelowe w skałach oraz jazy, umożliwiające drożność niedostępnych odcinków wąwozu. W kanionie znajduje się także chata turystyczna, gdzie serwowane są drobne posiłki oraz sprzedawane pamiątki regionalne. W tej części kanionu po obu stronach rzeki znajdują się strome skalne ściany więc niezbędny jest transport łodziami. Każdą z łodzi obsługuje przewoźnik, który opowiada o miejscach i skałach, przez które przepływa wycieczka, używając do ich opisu żartobliwych komentarzy. Każda forma skalna ma swoją nazwę. Podczas rejsu można zobaczyć sowę, hiszpańskie balkony. Jest także Szpagatowa Niagara – jej nazwa pochodzi od sznurka, którym otwiera się małą śluzę na zboczu, gromadzącą wodę dla wywołania efektu wodospadu. Normalnie w tym miejscu po skałach płynie woda, a tylko w czasie przepływu łodzi można zobaczyć wodospad.</p> <p>Spływ kończy się na stopniu wodnym, gdzie (jedyne miejsce w Czechach) można obserwować łososie, próbujące sforsować wodną przeszkodę, co dla wielu uczestników spływu jest niepowtarzalną okazją do obserwowania tych ryb w naturalnych warunkach.</p>
W jaki sposób element wyjazdu przyczynił się do realizacji celu wyjazdu?	<p>Organizacja spływu może stanowić doskonałą inspirację dla uczestników wyjazdu - szczególnie zainteresowane mogą być tym pomysłem osoby prowadzące działalności gospodarcze w sektorze turystycznym. Projekt ten jest przykładem dobrej praktyki związanej z promocją regionu oraz szeroko pojętą turystyką. Spływ kanionem rzeczki Kamienice, w którym uczestniczyli przedstawiciele NGR podczas wyjazdu studyjnego do Czech jest znanym przykładem wykorzystania bogactwa natury do świadczenia usług turystycznych. Dowodzi on, w jaki sposób można wykorzystać otaczające nas bogactwo naturalne w postaci piękna przyrody do świadczenia usługi turystycznej. Działalność ta przyczyni się nie tylko do wzbogacenia się osoby, która ją prowadzi, ale także do promocji danego obszaru.</p> <p>Projekt ten dowodzi również, w jaki sposób można efektywnie wyeksponować walory turystyczne obszaru oraz stymulować rozwój obszarów okołorybackich i turystycznych. Dzięki unikatowości projektu, uczestnicy wyjazdu będą mogli zainspirować się przy projektowaniu operacji innowacyjnych, które są szczególnie premiowane przy ocenie wniosków w NGR, a których w dalszym ciągu brakuje wśród wniosków składanych podczas naborów.</p> <p>Przykładem projektu, który także wykorzystuje naturalny potencjał</p>

otaczającej nas natury była także mijana podczas wędrowki chata turystyczna, gdzie uczestnicy mogli wypocząć. Świadczone w niej usługi gastronomiczne oraz odbywała się sprzedaż różnego rodzaju pamiątek regionalnych eksponujących piękno otaczającej przyrody.

Dokumentacja fotograficzna

